

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2023-05-05
Besvaras senast
2023-05-17 kl. 12.00

Till landsbygdsminister Peter Kullgren (KD)

2022/23:631 Nya genomiska tekniker inom växtförädling

Sverige är under första halvåret 2023 EU:s ordförandeland. Bland regeringens prioriteringar för ordförandeskapet ingår frågan om nya genomiska tekniker, som för närvarande bereds inom EU-kommissionen: ”Ordförandeskapet kommer inleda diskussioner om förslaget om översynen av lagstiftning för utsäde, växtförökningsmaterial och skogsodlingsmaterial samt om kommissionens kommande förslag till översyn av lagstiftning för växter som tagits fram av vissa nya genomiska tekniker.”

Det svenska ordförandeskapet går snart mot sitt slut utan att vi sett några konkreta uttryck för denna prioritering, vilket är mycket oroande.

EU-domstolen tog ett beslut i juli 2018 som innebar att grödor som tagits fram med nya genomiska tekniker (NGT) ska regleras på samma sätt som genmodifierade grödor. Reglerna och beslutsprocessen kring GMO-grödor har inneburit att det inte varit möjligt att ta beslut som lett till odling av nya GMO-grödor på 20 år i EU. Domstolsbeslutet var därför en stor besvikelse. Flera länders regeringar, till exempel den svenska, hade hoppats på en framtid för gensaxade grödor också i EU, till gagn för Europas miljö, konkurrenskraft och i ett konsumentperspektiv.

Inom EU-kommissionen bereds nu ett förslag till ändrad reglering av sådana grödor i syfte att göra det möjligt att odla gensaxade grödor i EU. En sådan reform är mycket angelägen om EU ska möta de stora samhällsutmaningarna och leva upp till ambitionerna i strategin Från jord till bord (the farm to fork strategy).

Den så kallade gensaxen kan användas för att ta fram växtsorter som är resistenta mot växtsjukdomar och andra skadegörare, såsom potatisbladmögel och olika svampsjukdomar på stråsäd och andra grödor. Den kan också utnyttjas för att i olika avseende höja livsmedelsprodukters kvalitet. Detta görs redan i dag utanför EU. På något längre sikt kan förädling med nya genomiska tekniker ge egenskaper som underlättar anpassning till ett ändrat klimat, ökad kolinlagring i marken och ett effektivare utnyttjande av växtnäring och vatten.

Mot bakgrund av att vi snart står inför val till EU-parlamentet, varefter en ny EU-kommission kommer att utses, finns det en överhängande risk att det kommer att dra ut på tiden innan frågan om användning av nya genomiska

tekniker kommer att behandlas. Men vi kan inte vänta ytterligare ett antal år på att gensaxen kan användas också i EU:s jordbruk.

Med anledning av detta vill jag fråga landsbygdsminister Peter Kullgren:

Vad avser ministern och regeringen att göra mer konkret för att en ändamålsenlig och tillåtande reglering av nya genomiska tekniker inom växtförädling kommer till stånd i EU i närtid, det vill säga under nuvarande mandatperiod för EU-parlamentet och EU-kommissionen?

.....

Stina Larsson (C)

Överlämnas enligt uppdrag

Lena Lindbäck